

motivational and value components that ensure the personal and professional growth of young people in accordance with the requirements of an innovative society.

Key words: *innovative strategies, natural sciences, New Ukrainian School, competency-based approach, activity-based approach, interdisciplinarity, critical thinking, project-based learning, laboratory work, environmental awareness, educational technologies*

Стаття надійшла до редакції 21.05.2025

УДК 378.04:61]:005.963.2

DOI [HTTPS://DOI.ORG/10.33989/2075-146X.2025.36.339398](https://doi.org/10.33989/2075-146X.2025.36.339398)

ВАЛЕРІЙ ЖАМАРДІЙ

ORCID: 0000-0002-3579-6112

Полтавський державний медичний університет

ТЕХНОЛОГІЯ ОСВІТНЬОГО КОУЧИНГУ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

У статті визначено й розкрито суть принципів освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації: особистісно-орієнтованої взаємодії, партнерства і довіри, цілевизначення і самоуправління, рефлексії і зворотного зв'язку, розвитку сильних сторін і внутрішнього ресурсу). Запропоновано технологію освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації, яка передбачає діагностично-мотиваційний, цілепокладаючий, ресурсно-активаційний, практико-реалізаційний та рефлексивно-оцінювальний етапи.

Ключові слова: *бакалавр, фізична терапія, реабілітація, ерготерапія, професійна підготовки, технологія, освітній коучинг*

Постановка проблеми. Сучасна система фахової підготовки бакалаврів з терапії та реабілітації зазнає суттєвих трансформацій у зв'язку з переорієнтацією медичної освіти на компетентнісний, особистісно-орієнтований та ресурсний підходи. У цьому контексті технологія освітнього коучингу постає як інноваційний інструмент формування професійної самосвідомості, автономії в навчанні та розвитку критично необхідних «м'яких» навичок, що мають ключове значення для ефективної діяльності майбутнього фахівця з терапії та реабілітації. З огляду на міждисциплінарний та інтерактивний характер професії, підготовка бакалавра повинна виходити за межі передавання знань, зосереджуючись на розвиткові здатності до саморегуляції, постановки особистісно та професійно значущих цілей, прийняття рішень в умовах невизначеності, а також побудови ефективної комунікації в команді. Технологія освітнього коучингу, яка базується на принципах партнерства, активного слухання, питального супроводу й рефлексії, дозволяє створити оптимальні умови для індивідуалізації навчального процесу та реалізації потенціалу здобувача освіти. Застосування коучингового підходу в освітньому середовищі сприяє переходу від пасивного засвоєння навчального матеріалу до усвідомленого та самостійного освітнього поступу, активізуючи внутрішні ресурси студентів, підвищуючи рівень їхньої включеності, стресостійкості та здатності до навчання впродовж життя як ключових компетентностей у сфері охорони здоров'я. Тож, на нашу думку, нині важливим є створення й застосування технології освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Проблематику професійної підготовки майбутніх фахівців терапії та реабілітації досліджено у працях низки авторів, серед яких: Ю. Арешина, О. Беспалова, Т. Белкова, Ю. Копчинська, М. Кравченко, Т. Левицька, О. Лянна, О. Погонцева, А. Фастівець та багато інших науковців. Наукова та практична доцільність упровадження освітнього коучингу підтверджується дослідженнями в галузі педагогіки вищої школи, нейропсихології, а також успішними прикладами його реалізації в закладах медичної освіти за кордоном. Такий підхід відповідає сучасним вимогам до підготовки фахівців, які повинні не лише володіти професійними знаннями, але й вміти ефективно управляти власним розвитком, працювати з пацієнтами з урахуванням індивідуальних

потреб та будувати довготривалу кар'єру в динамічному медичному середовищі. Разом із тим, не дивлячись на значну кількість наукових праць, проблема освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації не була предметом спеціальних досліджень. Ми переконані, що технологія освітнього коучингу є актуальним і перспективним напрямом модернізації фахової підготовки бакалаврів терапії та реабілітації, що забезпечує нову якість професійного становлення майбутніх фахівців через особистісну підтримку, розвиток самостійності та ресурсної мобілізації в умовах інноваційного освітнього простору.

У нашій роботі окреслено **мету** – визначити принципи освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації; розробити технологію освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації, окресливши та схарактеризувавши її етапи. Для її досягнення використано методи системного аналізу та логічного узагальнення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні під час професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації, підкреслює Т.Белкова, важливого значення слід надавати новим тенденціям процесу навчання, який передбачає вдосконалення змісту та модернізації вітчизняних освітніх програм відповідно до світових стандартів. Фахівець з фізичної реабілітації повинен вміти вірно провести реабілітаційне обстеження, зробити аналіз можливих варіантів щодо лікування, поставити реабілітаційний діагноз, запровадити реабілітаційні заходи й оцінити їх ефективність, працювати в мультидисциплінарній команді (Белкова, 2024).

Як зазначено в ОПП Фізична терапія, ерготерапія за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.02 Ерготерапія Полтавського державного медичного університету, вона готує фахівців «що поєднують здатність до творчої співпраці в міждисциплінарній команді, які володіють спеціальними знаннями, уміннями та навичками щодо проведення, корекції та оптимізації ерготерапевтичного процесу, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладного характеру, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем із застосуванням положень, теорій та методів медикобіологічних, соціальних і психолого-педагогічних наук, задля розвитку та вдосконалення реабілітаційних відділень і центрів Полтавського регіону та України; професіоналів нової формації, які діють на засадах інтелектуальної свободи та різноманітності, толерантності і людиноцентризму, демократичних і національно свідомих особистостей» (ОПП, 2024).

Контент-аналіз змісту ОПП підготовки бакалаврів терапії та реабілітації у медичних університетах свідчить, що освітній процес організовується відповідно до засад студентоцентрованого підходу, забезпечення академічної свободи та врахування індивідуально-особистісних характеристик здобувачів вищої освіти. Навчання реалізується із використанням комунікативного та інтегративного підходів, спрямованих на розвиток здатності до самостійного опанування знань. Важливим аспектом є орієнтація на дослідницьке навчання та посилення професійного спрямування освітнього контенту. Форми освітньої діяльності охоплюють лекційні, практичні й семінарські заняття, самостійну пізнавальну й науково-дослідницьку роботу, що супроводжуються впровадженням дистанційних освітніх технологій, а також активні форми – тренінги, майстер-класи, аналіз кейсів, командна взаємодія та проектна діяльність.

Водночас, у сучасних умовах глобальних трансформацій системи вищої освіти, зокрема у сфері підготовки фахівців галузі охорони здоров'я, спостерігається зростаюча потреба у впровадженні інноваційних педагогічних технологій, орієнтованих на розвиток автономності, рефлексивності, мотиваційної готовності та здатності до безперервного професійного вдосконалення. Однією з таких технологій, що набуває дедалі більшої популярності у практиці професійної підготовки, є *освітній коучинг* як особистісно-розвивальна технологія, яка забезпечує індивідуалізацію освітнього процесу та активізацію внутрішнього потенціалу здобувача вищої освіти.

Незважаючи на позитивний міжнародний досвід використання коучингових технологій у медичній освіті (B. Lovell, C. Orr, R. Sonnadara, K. Wrenn, C. Zhang, A. Weinstein та ін.), в Україні їхня системна реалізація у професійній підготовці бакалаврів з терапії та реабілітації потребує теоретичного обґрунтування, структурно-функціонального аналізу та розроблення ефективної моделі впровадження. Практика демонструє необхідність модернізації освітнього середовища відповідно до стандартів Європейського простору вищої освіти, а також формування у студентів готовності до здійснення професійної діяльності в умовах невизначеності, високої емоційної напруги та соціальної відповідальності. Таким чином, звернення до проблеми впровадження технології освітнього коучингу у процес підготовки бакалаврів терапії та реабілітації є своєчасним та методологічно доцільним кроком у напрямі оновлення освітньої парадигми вищої медичної школи.

Зарубіжні вчені C. Orr та R. Sonnadara зазначають, що у той час як навчання – це надання людині системної інформації з певного предмета, коучинг – це навчання студента певним аспектам мистецтва його навчальної і професійної діяльності. Навчання зосереджене на передачі інформації та може відбуватися незалежно від спостереження чи постановки цілей; воно може не бути специфічним для

окремого студента. Коучинг зосереджений на спостереженні, керівництві та розвитку навичок окремого студента. Дослідники переконливо доводять, що хоча навчання та наставництво є радше навчальними та директивними, коучинг є фасилітативним та допомагає студентові визначити власні потреби та цілі, а також розробити власний реалістичний план їх досягнення. У медичній освіті важливим є розвиток у викладачів навичок у сфері коучингу, оскільки процеси та інструменти для освітнього коучингу майбутніх фахівців-медиків сприяють формуванню їх професійної компетентності та створенню нової системи оцінювання. Наразі викладачі надають студентам доступ до клінічних умов та можливість оцінювати пацієнтів. Після цього відбувається рольове моделювання через взаємодію викладача та пацієнта, де студент виступає спостерігачем (Org, Sonnadara, 2019).

У медичній освіті використання коучингу стало стратегією впровадження індивідуалізованої освіти, що дозволяє викладачам керувати ефективністю, компетентністю та кар'єрним зростанням окремого студента. Коучинг у медицині – це довготривалі допоміжні стосунки між коучем та студентом, які забезпечують постійний зворотний зв'язок та допомогу у покращенні результатів (Brown, Rangachari, Melia, 2017). Роль коуча полягає у співпраці з акцентом на постановці цілей, розробці рішень, досягненні цілей, самостійному навчанні, розробка нових підходів, орієнтованих на студента, підвищена самосвідомість та особиста відповідальність (Losch, Traut-Mattausch, Muhlberger, Jonas, 2016).

У межах підготовки бакалаврів терапії та реабілітації, що вимагає формування високого рівня професійної готовності, емоційної стабільності, комунікативної компетентності й здатності до роботи з пацієнтом у міждисциплінарній команді, технологія освітнього коучингу виступає ефективним засобом не лише набуття знань, але й розвитку цілісної професійної особистості. На відміну від традиційних підходів, коучингове супроводження забезпечує суб'єкт-суб'єктну взаємодію між викладачем і студентом, активізує процес постановки особистісно значущих цілей, прийняття рішень, а також сприяє усвідомленню відповідальності за власний професійний розвиток.

Вивчення праць українських та зарубіжних дослідників (Л. Бандура, Г. Білавич, О. Гевко, С. Довбенко, І. Єгорова, В. Ковальчук, Ю. Копочинська, Ю. Москаленко, Б. Савчук, В. Стинська, В. Lovell, С. Org, R. Sonnadara, K. Wrenn, C. Zhang, A. Weinstein та ін.) уможливило визначити низку принципів освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації:

1. *Принцип особистісно-орієнтованої взаємодії.* Цей принцип передбачає визнання студента не об'єктом, а активним суб'єктом навчального процесу. В освітньому коучингу коуч (викладач) діє як партнер, фасилітатор і ментор, який сприяє виявленню й розвитку особистісного потенціалу студента, враховуючи його індивідуальні особливості, цінності та цілі. У сфері підготовки майбутніх фахівців з терапії та реабілітації цей принцип сприяє формуванню емпатійного, етично відповідального й самоусвідомленого спеціаліста, здатного до глибокої рефлексії та персоналізованого підходу до пацієнта.

2. *Принцип партнерства і довіри.* Освітній коучинг базується на довірливих взаєминах між коучем і студентом, що створюють безпечний простір для відкритого діалогу, постановки цілей, визнання труднощів і пошуку шляхів їх подолання.

Партнерська взаємодія є фундаментальною для підготовки фахівців медичного профілю, де комунікація, психологічна стабільність і здатність до командної роботи виступають базовими елементами професійної компетентності.

3. *Принцип цілевизначення і самоуправління.* Ключовим у коучинговому підході є розвиток здатності студента самостійно формулювати цілі, планувати кроки їх досягнення, управляти власною навчальною траєкторією й брати відповідальність за результати.

У професійній сфері терапії та реабілітації така компетентність забезпечує автономність, стійкість до стресу та здатність до самостійного прийняття рішень у клінічних і етичних ситуаціях.

4. *Принцип рефлексії і зворотного зв'язку.* Коучинг акцентує увагу на постійному самоаналізі дій, відчуттів, рішень і результатів. Ефективна організація зворотного зв'язку дозволяє студентові не лише отримувати інформацію від коуча, а й самостійно осмислювати власний прогрес і проблеми.

Рефлексивна культура є обов'язковою складовою формування професійної ідентичності фахівця в галузі охорони здоров'я, що працює в умовах постійних змін і психологічного навантаження.

5. *Принцип розвитку сильних сторін і внутрішнього ресурсу.* На відміну від дефіцитно-орієнтованого підходу, освітній коучинг зосереджується на виявленні, підтримці та розбудові сильних сторін особистості студента, що є основою для подолання труднощів і досягнення професійної самореалізації.

Розвиток внутрішніх ресурсів – емоційних, мотиваційних, когнітивних – має критичне значення для студентів спеціальностей, пов'язаних з лікуванням і реабілітацією, де фахівець щоденно працює з фізично й психологічно вразливими людьми.

Отже, запропоновані принципи (рис. 1) утворюють методологічне підґрунтя освітнього коучингу в системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації, спрямоване на формування високорефлексивного, автономного та ресурсно-збалансованого фахівця, здатного діяти ефективно в умовах постійних викликів і змін.

Розробляючи технологію освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації та її етапи, ми послуговувалися низкою методологічних підходів, кожен із яких виконує специфічну функцію в обґрунтуванні цілісної моделі коучингової підтримки майбутніх фахівців медико-реабілітаційного профілю. Зокрема, до провідних належать такі підходи:

Особистісно-орієнтований підхід, що забезпечує визнання студента як унікальної особистості з індивідуальним темпом розвитку, потребами, цінностями та мотиваціями. У межах коучингової технології він реалізується через створення партнерських умов навчання, підтримку саморефлексії, самореалізації та розвиток внутрішнього потенціалу здобувача освіти (Левитська, 2020; Kononets, Nestulya, Soloshych, Zhamardiy, Odokienko, 2021).

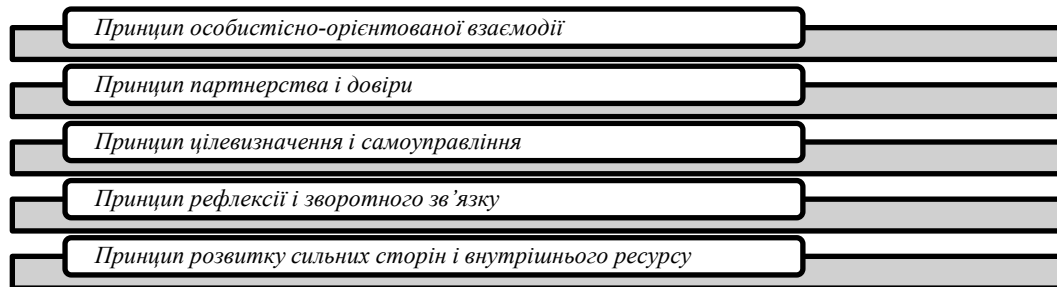

Рис.1. Принципи освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації

Системний підхід, котрий передбачає розгляд освітнього коучингу як цілісної педагогічної системи, що складається з взаємопов'язаних компонентів: цілей, змісту, суб'єктів, принципів, етапів, механізмів та результатів. Завдяки йому забезпечується структурна впорядкованість і методологічна обґрунтованість процесу підготовки бакалаврів терапії та реабілітації (Горай, Свиридчук, Яворський, 2020).

Компетентнісний підхід, який орієнтує процес освітнього коучингу на формування у студентів ключових і професійних компетентностей, зокрема: саморефлексії, критичного мислення, емоційної регуляції, комунікативної взаємодії, прийняття рішень і здатності до неперервного навчання. Він визначає очікувані результати коучингової взаємодії не лише на рівні знань, а на рівні практичного їх застосування (Гриньова, Кононец, 2019).

Акмеологічний підхід, що забезпечує орієнтацію на особистісно-професійне зростання майбутнього фахівця, розвиток його прагнення до досягнення максимальної реалізації здібностей, професійного становлення та саморозвитку. У коучинговому процесі цей підхід проявляється у підтримці студента на шляху до професійної зрілості та формування активної позиції щодо власної кар'єри в медичній сфері (Копочинська, 2021).

Ресурсно-орієнтований підхід. Центральним у нашій технології є підхід, що ґрунтується на виявленні, активізації та розвитку індивідуальних ресурсів студента: когнітивних, емоційних, мотиваційних, соціальних та організаційних. Він забезпечує зсув від подолання недоліків до розвитку сильних сторін, що відповідає філософії коучингу як практики підтримки внутрішньої сили та професійної автономії (Kononets, Ilchenko, Mokliak, 2020).

Таким чином, поєднання зазначених методологічних підходів створює цілісну парадигму для побудови ефективної технології освітнього коучингу (рис. 2), яка забезпечує не лише академічний успіх, а й глибоку внутрішню трансформацію майбутнього фахівця в галузі терапії та реабілітації.

Як бачимо з рисунку 2, технологія освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації передбачає такі етапи: діагностично-мотиваційний, цілепокладаючий, ресурсно-активаційний, практико-реалізаційний та рефлексивно-оцінювальний етапи.

- 1) **Діагностично-мотиваційний етап** має на меті виявлення вихідного рівня професійної, емоційної та мотиваційної готовності студента до навчання в межах коучингового підходу. На цьому етапі здійснюється первинна самодіагностика (опитування, рефлексивні анкети, тести мотивації); визначення професійних орієнтацій, очікувань і внутрішніх ресурсів студента; формування так званого коучингового договору між викладачем і студентом (партнерські домовленості щодо цілей, форм і правил взаємодії).
- 2) **Цілепокладаючий етап** спрямований на підтримку студента в процесі формування індивідуальних освітніх і професійних цілей, що є значущими, реалістичними й ресурсно забезпеченими. На цьому етапі дидактично доцільним є робота з коучинговими питаннями («Що для тебе важливо?», «Якою ти бачиш свою кар'єру через 5 років?»); визначення короткострокових і довгострокових освітніх цілей; складання персонального навчального маршруту.

Рис. 2. Етапи технології освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації

- 3) **Ресурсно-активаційний етап** передбачає актуалізацію й мобілізацію внутрішніх і зовнішніх ресурсів студента для досягнення поставлених цілей. Зміст цього етапу спрямований на: виявлення сильних сторін, інтересів, досвіду студента; застосування технік ресурсної підтримки (візуалізація результатів, SWOT-аналіз особистого потенціалу тощо); залучення цифрових освітніх платформ, менторів, рефлексивних груп.
- 4) **Практико-реалізаційний етап** забезпечує інтеграцію отриманих знань і ресурсів у навчальну діяльність через активну участь у проєктах, симуляціях, клінічних практиках. На цьому етапі здійснюється реалізація навчальних і практичних завдань відповідно до визначених цілей; робота у форматі мікрокоучингу на практиці (короткі сесії з викладачем-наставником); створення особистого портфоліо освітніх досягнень.
- 5) **Рефлексивно-оцінювальний етап** спрямований на оцінювання досягнутих результатів, осмислення власної динаміки розвитку, уточнення подальших кроків професійного зростання. На цьому етапі здійснюється проведення коучингової сесії з аналізом досягнень («Що вдалося? Чому? Що можна вдосконалити?»); корекція навчального маршруту; підготовка підсумкової рефлексії у формі есе, доповіді, відеоблогу, цифрового портфоліо тощо.

Ми переконані, що запропоновані етапи формують логічно послідовну структуру технології освітнього коучингу, яка дозволяє забезпечити системний, гнучкий і особистісно значущий процес професійної підготовки майбутніх фахівців у сфері терапії та реабілітації.

Висновки. Таким чином, нами визначено й розкрито суть принципів освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації (особистісно-орієнтованої взаємодії, партнерства і довіри,

цілевизначення і самоуправління, рефлексії і зворотного зв'язку, розвитку сильних сторін і внутрішнього ресурсу). Розроблено технологію освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації, яка передбачає такі етапи: *діагностично-мотиваційний, цілепокладаючий, ресурсно-активаційний, практико-реалізаційний та рефлексивно-оцінювальний етапи*.

Діагностично-мотиваційний етап, маючи на меті виявлення вихідного рівня професійної, емоційної та мотиваційної готовності студента до навчання в межах коучингового підходу, забезпечує первинну самодіагностику; визначення професійних орієнтацій, очікувань і внутрішніх ресурсів студента; формування так званого коучингового договору між викладачем і студентом (партнерські домовленості щодо цілей, форм і правил взаємодії).

Цілепокладаючий етап спрямований на підтримку студента в процесі формування індивідуальних освітніх і професійних цілей, що є значущими, реалістичними й ресурсно забезпеченими та реалізовується активною роботою з коучинговими питаннями («Що для тебе важливо?», «Якою ти бачиш свою кар'єру через 5 років?»); визначенням короткострокових і довгострокових освітніх цілей; складанням персонального навчального маршруту.

Ресурсно-активаційний етап передбачає актуалізацію й мобілізацію внутрішніх і зовнішніх ресурсів студента для досягнення поставлених цілей (виявлення сильних сторін, інтересів, досвіду студента; застосування технік ресурсної підтримки (візуалізація результатів, SWOT-аналіз особистого потенціалу тощо); залучення цифрових освітніх платформ, менторів, рефлексивних груп).

Практико-реалізаційний етап забезпечує інтеграцію отриманих знань і ресурсів у навчальну діяльність через активну участь у проєктах, симуляціях, клінічних практиках (реалізація навчальних і практичних завдань відповідно до визначених цілей; робота у форматі мікрокоучингу на практиці (короткі сесії з викладачем-наставником); створення особистого портфоліо освітніх досягнень).

Рефлексивно-оцінювальний етап спрямований на оцінювання досягнутих результатів, осмислення власної динаміки розвитку, уточнення подальших кроків професійного зростання (проведення коучингової сесії з аналізом досягнень («Що вдалося? Чому? Що можна вдосконалити?»); корекція навчального маршруту; підготовка підсумкової рефлексії у формі есе, доповіді, відеоблогу, цифрового портфоліо тощо).

Перспективи подальших досліджень убачаємо у розширенні низки форм, методів, засобів реалізації етапів технології освітнього коучингу у системі підготовки бакалаврів терапії та реабілітації, визначенні організаційно-методичних умов підвищення якості освітнього коучингу та практико-орієнтованої підготовки майбутніх бакалаврів терапії та реабілітації.

Список використаних джерел

- Беспалова, О. О., Арешина, Ю. Б., Лянна, О. В. (2020). Професійна підготовка фахівців з фізичної терапії та ерготерапії. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2 (96), 23-27.
- Белкова, Т. (2024). Система професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації (фізичної терапії та ерготерапії) в університетах Канади. *Наукові записки. Проблеми природничо-математичної, технологічної та професійної освіти*, 2, 9-17.
- Горай, О., Свиридюк, В., Яворський, П. (2020). Ерготерапія як мультидисциплінарний підхід до соціальної та фізичної реабілітації осіб з посттравматичними стресовими розладами. *Нові технології навчання*, 1 (94), 96-103.
- Гриньова, М. В., Кононец, Н. В. (2019). *Компетентнісний підхід у професійній підготовці: електронний посібник для самостійної роботи здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки*. Полтава.
- Копочинська, Ю. В. (2021). *Теоретичні і методичні засади формування професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії в закладах вищої освіти*. (Автореф. дис. д-ра пед. наук). Київ.
- Кравченко, М. В. (2024). Диференційований підхід до підготовки бакалаврів з фізичної терапії та реабілітації. В кн. *Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики*: зб. тез за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (с. 450-451). Полтава: Нац. ун-т ім. Ю. Кондратюка.
- Левитська, Т. В. (2020). Особливості практичної підготовки фахівців з фізичної терапії в університетах Данії. *Фізико-математична освіта*, 2 (24), 2, 38-45.
- Погонцева, О. В. (2011). *Формування готовності майбутніх фахівців із фізичної реабілітації до професійної діяльності в оздоровчих центрах*. (Автореф. дис. канд. пед. наук). Київ.
- Прокопів, Л., Стинська, В. (Ред.). (2022). *Освіта впродовж життя: зарубіжний досвід та національна практика*: монографія. Івано-Франківськ: НАІР.
- Савчук, Б. П., Вінтоняк, О. В., Ковальчук, В. М. (2023). Зарубіжний досвід використання коучингу в підвищенні педагогічної майстерності. *Педагогічний альманах*, 53, 70-77.
- Фастівець, А. В. (2023). *Природничо-наукова підготовка майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії: методологія, теорія, практика*: монографія. Полтава: Астроя.

- Brown, L. E., Rangachari, D., & Melia, M. (2017). Beyond the sandwich from feedback to clinical coaching for residents as teachers. *MedEdPORTAL*, 13, 10627.
- Katherine, C. Wrenn, Cancan, Zhang, & Amy, R. Weinstein. (2025). Evaluation of a Direct Observation, Coaching and Assessment Model for the Internal Medicine Clerkship. *The Clinical Teacher*, 10.1111/tct.70091, 22, 3.
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3, 14, 199-220.
- Kononets, N., Nestulya, O., & Nestulya, S. (2025). Dyadic basis of the problem-technological approach to the formation of project and research competence of project managers. In *Science and technology: challenges, prospects and innovations: the 6th International scientific and practical conference* (pp. 224-231). CPN Publishing Group, Osaka, Japan.
- Kononets, N., Nestulya, S., Soloshych, I., Zhamardiy, V., & Odokienko, V. (2021). Investigating the Didactic System of Research Competence Formation for Prospective PE Instructors. *Journal of Research in Medical and Dental Science*, 9, 7, 414-418.
- Losch, S., Traut-Mattausch, E., Muhlberger, M., & Jonas, E. (2016). Comparing the effectiveness of individual coaching, self-coaching, and group training: how leadership makes the difference. *Front Psychol*, 7 (629), 1-17.
- Lovell, B. (2018). What do we know about coaching in medical education? A literature review. *Med Educ*, 52, 376-390.
- Orr, C. J., & Sonnadara, R. R. (2019). Coaching by design: exploring a new approach to faculty development in a competency-based medical education curriculum. *Advances in Medical Education and Practice*, 10, 229-244.

References

- Bespalova, O. O., Arieshyna, Yu. B., & Lianna, O. V. (2020). Profesiina pidhotovka fakhivtsiv z fizychnoi terapii ta erhoterapii [Professional training of physical therapy and occupational therapy specialists]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii* [Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies], 2 (96), 23-27 [in Ukrainian].
- Bielkova, T. (2024). Systema profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi reabilitatsii (fizychnoi terapii ta erhoterapii) v universytetakh Kanady [The system of professional training of future specialists in physical rehabilitation (physical therapy and occupational therapy) at Canadian universities]. *Naukovi zapysky. Problemy pryrodnycho-matematychnoi, tekhnolohichnoi ta profesiinoi osvity* [Scientific notes. Problems of natural science, mathematics, technology and vocational education], 2, 9-17 [in Ukrainian].
- Brown, L. E., Rangachari, D., & Melia, M. (2017). Beyond the sandwich from feedback to clinical coaching for residents as teachers. *MedEdPORTAL*, 13, 10627.
- Fastivets, A. V. (2023). *Pryrodnycho-naukova pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi terapii ta erhoterapii: metodolohiia, teoriia, praktyka* [Natural and scientific training of future specialists in physical therapy and occupational therapy: methodology, theory, practice]: monohrafiia. Poltava: Astraia [in Ukrainian].
- Horai, O., Svyrydiuk, V., & Yavorskyi, P. (2020). Erhoterapiia yak multydystryplinarnyi pidkhid do sotsialnoi ta fizychnoi reabilitatsii osib z posttravmatychnymy stresovymy rozladamy [Occupational therapy as a multidisciplinary approach to social and physical rehabilitation of individuals with post-traumatic stress disorder]. *Novi tekhnolohii navchannia* [New learning technologies], 1 (94), 96-103 [in Ukrainian].
- Hrynova, M. V., & Kononets, N. V. (2019). *Kompetentnisnyi pidkhid u profesiinii pidhotovtsi* [Competency-based approach in professional training]: elektronnyi posibnyk dlia samostiinoi roboty zdobuvachiv naukovooho stupenia «doktor filosofii» spetsialnosti 011 Osvitni, pedahohichni nauky. Poltava [in Ukrainian].
- Katherine, C. Wrenn, Cancan, Zhang, & Amy, R. Weinstein. (2025). Evaluation of a Direct Observation, Coaching and Assessment Model for the Internal Medicine Clerkship. *The Clinical Teacher*, 10.1111/tct.70091, 22, 3.
- Kononets, N., Ilchenko, O., & Mokliak, V. (2020). Future teachers resource-based learning system: experience of higher education institutions in Poltava city, Ukraine. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 21, 3, 14, 199-220.
- Kononets, N., Nestulya, O., & Nestulya, S. (2025). Dyadic basis of the problem-technological approach to the formation of project and research competence of project managers. In *Science and technology: challenges, prospects and innovations: the 6th International scientific and practical conference* (pp. 224-231). CPN Publishing Group, Osaka, Japan.
- Kononets, N., Nestulya, S., Soloshych, I., Zhamardiy, V., & Odokienko, V. (2021). Investigating the Didactic System of Research Competence Formation for Prospective PE Instructors. *Journal of Research in Medical and Dental Science*, 9, 7, 414-418.
- Kopochynska, Yu. V. (2021). *Teoretychni i metodychni zasady formuvannia profesiinoi identychnosti maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi terapii, erhoterapii v zakladakh vyshchoi osvity* [Theoretical and methodological principles of forming the professional identity of future specialists in physical therapy and occupational therapy in higher education institutions]. (Extended abstract of D diss.). Kyiv [in Ukrainian].
- Kravchenko, M. V. (2024). Dyferentsiiiovanyi pidkhid do pidhotovky bakalavriv z fizychnoi terapii ta reabilitatsii [A differentiated approach to the training of bachelors in physical therapy and rehabilitation]. In *Molodizhna nauka: innovatsii ta hlobalni vykylyky* [Youth Science: Innovation and Global Challenges]: zb. tez za materialamy mizhnar.

- nauk.-prakt. konf. studentiv, aspirantiv ta molodykh vchenykh (pp. 450-451). Poltava: Nats. un-t im. Yu. Kondratiuka [in Ukrainian].
- Levytska, T. V. (2020). Osoblyvosti praktychnoi pidhotovky fakhivtsiv z fizychnoi terapii v universytetakh Danii [Features of practical training of physical therapy specialists at Danish universities]. *Fizyko-matematychna osvita [Physics and mathematics education]*, 2 (24), 2, 38-45 [in Ukrainian].
- Losch, S., Traut-Mattausch, E., Muhlberger, M., & Jonas, E. (2016). Comparing the effectiveness of individual coaching, self-coaching, and group training: how leadership makes the difference. *Front Psychol*, 7 (629), 1-17.
- Lovell, B. (2018). What do we know about coaching in medical education? A literature review. *Med Educ*, 52, 376-390.
- Orr, C. J., & Sonnadara, R. R. (2019). Coaching by design: exploring a new approach to faculty development in a competency-based medical education curriculum. *Advances in Medical Education and Practice*, 10, 229-244.
- Pohontseva, O. V. (2011). *Formuvannia hotovnosti maibutnikh fakhivtsiv iz fizychnoi reabilitatsii do profesiinoi diialnosti v ozdorovchyykh tsentrakh [Formation of readiness of future physical rehabilitation specialists for professional activity in health centers]*. (Extended abstract of PhD diss.). Kyiv [in Ukrainian].
- Prokopiv, L., & Stynska, V. (Eds.). (2022). *Osvita vprodovzh zhyttia: zarubizhnyi dosvid ta natsionalna praktyka [Lifelong learning: foreign experience and national practice]*: monohrafiia. Ivano-Frankivsk: NAIR [in Ukrainian].
- Savchuk, B. P., Vintoniak, O. V., & Kovalchuk, V. M. (2023). Zarubizhnyi dosvid vykorystannia kouchynhu v pidvyshchenni pedahohichnoi maisternosti [Foreign experience in using coaching to improve pedagogical skills]. *Pedahohichnyi almanakh [Pedagogical Almanac]*, 53, 70-77 [in Ukrainian].

ZHAMARDIY V.

Poltava state medical university, Ukraine

EDUCATIONAL COACHING TECHNOLOGY IN THE SYSTEM OF TRAINING BACHELOR OF THERAPY AND REHABILITATION

In the article, the author defines and reveals the essence of the principles of educational coaching in the system of training bachelors of therapy and rehabilitation (personally-oriented interaction, partnership and trust, goal-setting and self-management, reflection and feedback, development of strengths and internal resources). The technology of educational coaching in the system of training bachelors of therapy and rehabilitation has been developed, which provides for the following stages: *diagnostic-motivational, goal-setting, resource-activation, practical-implementation and reflective-evaluation stages*.

The *diagnostic-motivational stage*, aiming to identify the initial level of professional, emotional and motivational readiness of the student for learning within the coaching approach, provides primary self-diagnosis; determination of professional orientations, expectations and internal resources of the student; formation of the so-called coaching contract between the teacher and the student (partnership agreements on the goals, forms and rules of interaction). The *goal-setting stage* is aimed at supporting the student in the process of forming individual educational and professional goals that are meaningful, realistic and resource-supported and is implemented through active work with coaching questions ("What is important to you?", "What do you see your career as in 5 years?"); defining short-term and long-term educational goals; drawing up a personal learning route. The *resource-activation stage* involves the actualization and mobilization of the student's internal and external resources to achieve the set goals (identifying the student's strengths, interests, experience; applying resource support techniques (visualization of results, SWOT analysis of personal potential, etc.); involving digital educational platforms, mentors, reflective groups). The *practical-implementation stage* ensures the integration of the acquired knowledge and resources into educational activities through active participation in projects, simulations, clinical practices (implementation of educational and practical tasks in accordance with the defined goals; work in the format of micro-coaching in practice (short sessions with a teacher-mentor); creation of a personal portfolio of educational achievements). The *reflective-evaluation stage* is aimed at evaluating the achieved results, understanding one's own development dynamics, and clarifying further steps in professional growth (conducting a coaching session with an analysis of achievements ("What was successful? Why? What can be improved?"); correction of the educational route; preparation of a final reflection in the form of an essay, report, video blog, digital portfolio, etc.).

Key words: *bachelor's degree, physical therapy, rehabilitation, occupational therapy, vocational training, technology, educational coaching*

Стаття надійшла до редакції 30.04.2025 р.